Euroopan parlamentti
2024-2029

Kalatalousvaliokunta

2025/0202(NLE)

21.1.2026

***

SUOSITUSLUONNOS

esityksestä neuvoston päätökseksi São Tomé ja Príncipen demokraattisen tasavallan ja Euroopan yhteisön välisen kalastuskumppanuussopimuksen täytäntöönpanoa koskevan pöytäkirjan (2025–2029) tekemisestä unionin puolesta
(11609/2025 – C10-0246/2025 – 2025/0202(NLE))

Kalatalousvaliokunta

Esittelijä: Nora Junco García

Menettelyjen symbolit

*	Kuulemismenettely
***	Hyväksyntämenettely
***I	Tavallinen lainsäätämisjärjestys (ensimmäinen käsittely)
***II	Tavallinen lainsäätämisjärjestys (toinen käsittely)
***III	Tavallinen lainsäätämisjärjestys (kolmas käsittely)

(Menettely määräytyy säädösesityksessä ehdotetun oikeusperustan mukaan.)

SISÄLTÖ

Sivu

LUONNOS EUROOPAN PARLAMENTIN LAINSÄÄDÄNTÖPÄÄTÖSLAUSELMAKSI.5

PERUSTELUT 6

LIITE: ILMOITUS SAADUISTA TIEDOISTA.....8

LUONNOS EUROOPAN PARLAMENTIN LAINSÄÄDÄNTÖPÄÄTÖSLAUSELMAKSI

esityksestä neuvoston päätökseksi São Tomé ja Príncipen demokraattisen tasavallan ja Euroopan yhteisön välisen kalastuskumppanuussopimuksen täytäntöönpanoa koskevan pöytäkirjan (2025–2029) tekemisestä unionin puolesta
(11609/2025 – C10-0246/2025 – 2025/0202(NLE))

(Hyväksyntä)

Euroopan parlamentti, joka

– ottaa huomioon esityksen neuvoston päätökseksi (11609/2025),

– ottaa huomioon luonnoksen São Tomé ja Príncipen demokraattisen tasavallan ja Euroopan yhteisön välisen kalastuskumppanuussopimuksen täytäntöönpanoa koskevaksi pöytäkirjaksi (2025–2029) (11606/2025),

– ottaa huomioon neuvoston Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 43 artiklan 2 kohdan ja 218 artiklan 6 kohdan toisen alakohdan a alakohdan v alakohdan mukaisesti esittämän hyväksyntää koskevan pyynnön (C10-0246/2025),

– ottaa huomioon budjettivaliokunnan talousarvionäkökohtia koskevan arvion,

– ottaa huomioon työjärjestyksen 107 artiklan 1 ja 4 kohdan sekä 117 artiklan 7 kohdan,

– ottaa huomioon kehitysvaliokunnan lausunnon,

– ottaa huomioon kalatalousvaliokunnan suosituksen (A10-0000/2025),

1. antaa hyväksyntänsä pöytäkirjan tekemiselle;

2. kehottaa puhemiestä välittämään parlamentin kannan neuvostolle ja komissiolle sekä jäsenvaltioiden ja São Tomé ja Príncipen hallituksille ja parlamenteille.

PERUSTELUT

Taustaa

São Tomé ja Príncipen demokraattinen tasavalta on Guineanlahdella Länsi-Afrikassa sijaitseva saarivaltio. Sen asukasluku on noin 200 000, ja se on yksi Afrikan pienimmistä maista.

Kalastus on São Tomé ja Príncipen rannikkoyhteisöjen pääelinkeino ja tärkein tulonlähde. São Tomé ja Príncipen kalastustoiminta on pääasiassa pienimuotoista. Teollista kalastusta São Tomé ja Príncipen talousvyöhykkeellä harjoittavat EU:n ja kolmansien maiden tonnikala-alukset. São Tomé ja Príncipen kalastusvyöhyke on houkutteleva, koska se on Atlantin laajasti vaeltavien lajien vaellusreitillä. Vuosina 2020–2023 kalastuslisenssejä haki vuosittain keskimäärin 37 tonnikala-alusta, joista 25 purjehti jonkin EU:n jäsenvaltion lipun alla.[1]

São Tomé ja Príncipen kalastusalalla on haasteita, jotka liittyvät hallintoon, kalavarojen hoitoon ja alakohtaisen tuen käyttöön Euroopan unionin kanssa tehdyn kalastuskumppanuussopimuksen puitteissa. Ongelmat liittyvät esimerkiksi Kansainvälisen Atlantin tonnikalojen suojelukomission (ICCAT) noudattamista ja ilmoittamista koskeviin velvoitteisiin tai saotomeprincipeläisten merimiesten ja tarkkailijoiden palkkaamiseen EU:n aluksille. São Tomé ja Príncipelle koituvat taloudelliset hyödyt ovat rajalliset, koska EU:n laivasto käyttää naapurimaiden satamia saaliiden purkamiseen ja käsittelyyn.[2]

Uusi pöytäkirja

São Tomé ja Príncipen demokraattisen tasavallan ja Euroopan yhteisön välinen kalastuskumppanuussopimus tuli voimaan 29. elokuuta 2011, ja se on sen jälkeen uusittu ilman eri toimenpiteitä.
Kalastuskumppanuussopimuksen edellistä täytäntöönpanoa koskevaa pöytäkirjaa sovellettiin viisi vuotta, 19. joulukuuta 2019 – 18. joulukuuta 2024.
Neuvosto antoi 10. syyskuuta 2024 päätöksen luvan antamisesta aloittaa Euroopan unionin puolesta neuvottelut São Tomé ja Principen kanssa tehdyn kalastuskumppanuussopimuksen täytäntöönpanoa koskevasta uudesta pöytäkirjasta. Komissio kävi sen perusteella São Tomé ja Príncipen hallituksen kanssa neuvottelut, joiden tuloksena laadittiin uusi pöytäkirja vuosiksi 2025–2029.
Neuvottelijat parafoivat uuden pöytäkirjan 9. huhtikuuta 2025 ja osapuolet allekirjoittivat sen 6. lokakuuta 2025.
Uusi pöytäkirja on voimassa neljä vuotta sen väliaikaisen soveltamisen alkamispäivästä eli päivästä, jona osapuolet allekirjoittivat sen (6. lokakuuta 2025).
Pöytäkirja tulee voimaan, kun molemmat osapuolet ovat ratifioineet sen.
EU:n osalta tämä edellyttää Euroopan parlamentin hyväksyntää.

---

[1] Euroopan komissio: meri- ja kalastusasioiden pääosasto, F&S, POSEIDON, Defaux, V. ja Caillart, B., ”Évaluation rétrospective du Protocole de mise en œuvre de l’accord de partenariat dans le domaine de la pêche entre l’Union européenne et la République de Sao Tomé-et-Principe et prospective d’un éventuel futur protocole – Rapport final”, Euroopan unionin julkaisutoimisto, 2024 (https://data.europa.eu/doi/10.2771/264668).
[2] Komission yksiköiden valmisteluasiakirja SWD(2024)177, 12.7.2024 https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52024SC0177

Uusi pöytäkirja tarjoaa unionin aluksille kalastusmahdollisuuksia São Tomé ja Príncipen vesillä parhaiden käytettävissä olevien tieteellisten lausuntojen perusteella ja ICCAT:n suositusten mukaisesti. Pöytäkirjan tarkoituksena on tarjota ajantasaistetut puitteet, joissa otetaan erityisesti huomioon uudistetun yhteisen kalastuspolitiikan (YKP) ensisijaiset tavoitteet ja kansainväliset normit.

Kalastusmahdollisuudet
Uuden pöytäkirjan ansiosta eurooppalaiset alukset voivat kalastaa vuosittain noin 6 500 tonnia tonnikalaa ja muita vaeltavia lajeja São Tomé ja Príncipen vesillä ICCAT:n asiaa koskevien päätöslauselmien mukaisesti ja São Tomé ja Príncipen lainsäädännössä asetetuissa rajoissa.

Pöytäkirjassa annetaan kalastusmahdollisuudet 26:lle nuottaa käyttävälle tonnikala-alukselle (15 Espanjalle, 11 Ranskalle) ja yhdeksälle pintasiima-alukselle (7 Espanjalle ja 2 Portugalille).

Taloudellinen korvaus

EU:n vuotuinen taloudellinen korvaus on 825 000 euroa, josta 325 000 euroa osoitetaan kalavaroihin pääsyyn (mikä vastaa laajasti vaeltavien lajien 6 500 tonnin vuotuista viitesaalismäärää) ja 500 000 euroa São Tomé ja Príncipen kestävän kalastuksenhoidon, valvonnan ja tarkkailun valmiuksien edistämiseen sekä pienimuotoisen kalastuksen ja paikallisyhteisöjen tukemiseen.

Päätelmät

Uudella pöytäkirjalla tehostetaan EU:n ja São Tomé ja Príncipen yhteistyötä, ja sillä edistetään kestävän kalastuspolitiikan kehittämistä.

EU:n näkökulmasta uudella pöytäkirjalla varmistetaan, että sen laivastolla on edelleen pääsy kalastusalueille, sillä nykyisessä sopimuksessa on lauseke, jonka mukaan muu kuin sopimuksen pöytäkirjassa määritelty kalastustoiminta ei ole sallittua. Tämä hyödyttää pääasiassa espanjalaisia, ranskalaisia ja portugalilaisia toimijoita.

São Tomé ja Príncipen näkökulmasta pöytäkirjan mukainen alakohtainen tuki auttaa maata toteuttamaan kansallista kalastusstrategiaansa, johon kuuluu LIS-kalastuksen torjunta, sekä edistämään kunnollisia työoloja kalastustoiminnassa.

Näin ollen pöytäkirja on molempien osapuolten edun mukainen.

LIITE: ILMOITUS SAADUISTA TIEDOISTA

Esittelijä ilmoittaa yksinomaisella vastuullaan, ettei hän ole sisällyttänyt mietintöönsä mitään tietoja pakollisesta avoimuusrekisteristä tehdyn toimielinten välisen sopimuksen[1] soveltamisalaan kuuluvilta edunvalvojilta tai kolmansien maiden viranomaisten edustajilta, mukaan lukien niiden diplomaattiset edustustot ja suurlähetystöt, jotka olisi mainittava tässä liitteessä työjärjestyksen liitteessä I olevan 8 artiklan mukaisesti.

[1] Euroopan parlamentin, Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan komission toimielinten välinen sopimus, tehty 20. toukokuuta 2021, pakollisesta avoimuusrekisteristä (EUVL L 207, 11.6.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).